

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ผู้วิจัย สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยใช้รูปแบบกลุ่มที่มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน การทดลอง (One-Group Pre-test Post-test Design) และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 ผู้วิจัยได้เตรียมนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการเก็บข้อมูล โดยชี้แจงและให้คำแนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การเรียนรู้ และการแบ่งกลุ่มของนักเรียน

2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและแบบวัดทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน ซึ่งมีแบบทดสอบ และมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียน และการปฏิบัติงานโดยบันทึกไว้ในแต่ละแผนการเรียนรู้

3. ขั้นทดสอบหลังเรียน (Post-test)

เมื่อจัดการเรียนรู้จนครบทุกแผนแล้ว ผู้วิจัยจะวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน และแบบวัดทักษะปฏิบัติซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน จากนั้นดำเนินการสอบถามความพึงพอใจต่อชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผลการเรียนรู้ ปรากฏผลดังนี้

1. กิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.84/81.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานมี ทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ชุมนุมดนตรีและ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $S.D. = 0.46$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. กิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.84/81.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยในแต่ละ แผน ทั้งหมด 15 แผนคิดเป็นร้อยละ 82.84 และนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.00 แสดงว่า เรื่องการ พัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมี ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมชุมนุมดนตรีและ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีกระบวนการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และวิธีการที่เหมาะสม คือ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา แนวคิดทฤษฎีในการจัดทำ กิจกรรมชุมนุม ลงมือสร้างกิจกรรมชุมนุมตามที่ได้ศึกษา แล้วนำกิจกรรมที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ไม่สมบูรณ์ จากนั้นนำกิจกรรมไป ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา เวลา กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล กิจกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อหา คุณภาพ เป็นการทำให้เครื่องมือมีคุณภาพก่อนที่จะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จึงมีผลทำให้กิจกรรมมีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาตศิลา (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI สาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.29/85.88 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิตารีย์ ผลเจริญ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย สาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย มีประสิทธิภาพ 82.13/85.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ พิมพ์สิงห์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องนาฏศิลป์ไทย สาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้แบบ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนเรื่อง นาฏศิลป์ไทย สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 85.17/84.83

2. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้านอีสาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ.01

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรม การสอนตามรูปแบบการสอนดังนี้การกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีของซิมป์สัน ซึ่งมีกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ 7 ขั้นตอนนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำโดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้นหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการ

ปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ และ ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำ สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำ หรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการนอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เป็นกลุ่มโดยจำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนคละกัน โดยมุ่งเน้นให้เด็กเก่งของแต่ละกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูโดยมีหลักเกณฑ์ในการจัดกลุ่มและนอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA Model) 7 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเมื่อได้เรียนรู้แล้ว ขั้นการสรุปและการจัดระเบียบความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ง่าย เป็นกิจกรรมสรุปร่วมกัน โดยสังเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้ขั้นการแสดงผลงาน เป็นกิจกรรมเสนอสิ่งที่เรียนรู้ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมและขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือเพื่อแก้ปัญหาในสิ่งที่ต้องการคำตอบต่อไป ทิศนา แคมมณี (2545, หน้า 68)

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับ ชาติชาย เนิ่องโนราช (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีตารีย์ ผลเจริญ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย สาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนกิจกรรมชุมชนดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานมีทักษะปฏิบัติดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ.01

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน รูปแบบการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และรูปแบบการเรียนการสอนตามโมเดลซิปปา มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว มีกิจกรรมและขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางสติปัญญาและพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) ที่เชื่อว่านักเรียนทุกคนมีองค์ความรู้เป็นของตนเอง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ต้องอาศัยองค์ความรู้เดิมที่นักเรียนแต่ละคนมีอยู่ประกอบด้วย เป็นกระบวนการซึ่งนักเรียนจะสืบเสาะสืบค้น และสำรวจตรวจสอบความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนจะเข้าใจและได้รับความรู้และความสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีศักยภาพด้านสติปัญญาและทักษะปฏิบัติเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ประกอบกับมีกิจกรรมที่ นักเรียนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล การสังเกตรวมถึงการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ วิธีในการแก้ปัญหา นักเรียนมุ่งอยู่ที่ความสำเร็จของการแก้ปัญหา จนกระทั่งได้รับความรู้ใหม่ด้วยตนเอง กระตุ้นความอยากรู้ อยากเห็น ลงมือปฏิบัติในการสำรวจ ตรวจสอบ อภิปรายผลอย่างสมเหตุสมผล เชื่อมโยงความรู้เดิมไปหาความรู้ใหม่ และสามารถประเมินความก้าวหน้าความรู้ของตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี ทองไชร์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงอ่อนเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการเรียนตามแนวคิดของซิมป์สัน (Simpson) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนสตรีพัทลุง จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนค่านวนค่า t ได้เท่ากับ 22.07 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกื้อกุล โคตะหา (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง เซิ้งทอเสื่อ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองแกสระแก้ววิทยา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติ ท่ารำของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนผู้ทำหน้าที่สอนเพื่อนหรือนักเรียนกลุ่มเก่งปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะ อ่อนช้อยสวยงาม

ตามนาฏยศัพท์ที่มีความคล่องแคล่ว ชำนาญ และนักเรียนผู้เรียนหรือนักเรียนกลุ่มอ่อน ปฏิบัติท่ารำได้ถูกต้องตามจังหวะ ท่ารำสวยงามตามนาฏยศัพท์ ตั้งใจปฏิบัติท่ารำมีความ สนุกสนาน กล้าซักถาม กล้าแสดงออก โดยวัดจากแบบประเมินทักษะท่ารำเชิงทอเลื้อย ผล คะแนนคิดเป็นร้อยละ 81.33 นักเรียนมีความสามัคคี รู้จักการช่วยเหลือ พี่งพา เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดีมีความสุข โดยวัดจากแบบสังเกต พฤติกรรมการสอนของครูแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนแบบบันทึก ประจำวัน แบบสัมภาษณ์นักเรียนแบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ผลคะแนนคิดเป็น ร้อยละ 86.75

4. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ชุมนุมดนตรี และนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $S.D. = 0.46$)

ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องจากนักเรียนมีอิสระในการเรียน จากการได้เรียนรู้ ได้ ศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติจริงจนเกิดความชำนาญ ทำงานเป็นที่มอย่างอิสระ โดยการทดลอง ปฏิบัติ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การทำกิจกรรมกลุ่ม ศึกษาใบงาน นักเรียนได้ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดความสุขในการเรียนรู้ มีความเป็นประชาธิปไตยใน กลุ่ม รู้จักการสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ นักเรียนจึงเกิดความภาคภูมิใจ และมีความพึง พอใจในกิจกรรมการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการศึกษา ด้วยตนเอง เป็นตัวกระตุ้น ให้เด็กค้นหาคำตอบ ทำให้ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน มีความพึง พอใจในกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่องพัฒนาการการเรียนรู้ ชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีความ พึงพอใจที่ดีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย เนื่องโนราช (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI สาระการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑิตารีย์ ผลเจริญ (2550, บทคัดย่อ) ได้ ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ไทย สาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึง

พอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมฤดี ทองไชร์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงอ้อเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของ ซิมป์สัน (Simpson) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจระดับมากในทุกเรื่อง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิไลวรรณ พิมพ์สิงห์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องนาฏศิลป์ไทย สาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่องนาฏศิลป์ไทย สาระนาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ นักเรียนชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการสอนการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ ที่บ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 ควรศึกษาหลักสูตร และเนื้อหาที่ใช้ให้ละเอียดรอบคอบ เพื่อจะให้เกิดเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับชั้นความรู้ของนักเรียน

1.2 ศึกษาหลักการสอนโดยการสอนด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น เพื่อนช่วยเพื่อน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจากตำราเอกสารอย่างละเอียดถี่ถ้วน

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.1 ก่อนการสอนแต่ละแผนครูผู้สอนและนักเรียนต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะครูผู้สอนต้องเน้นเรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเองให้กับนักเรียนและดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เพื่อให้การเรียนรู้กิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 การสอนวิธีการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้ดังนั้นครูผู้สอนควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างอื่นแทรก ก่อนการเริ่มเรียนเรื่องต่อไป เช่น การการสรุปเนื้อหาในแต่ละเรื่องที่ผ่านมาเรียนมาร่วมกันเป็นกลุ่ม

2.3 ก่อนการเรียนรู้วิธีการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูควรทดสอบทักษะการอ่าน ของนักเรียนก่อนว่า นักเรียนสามารถใช้ทักษะการอ่านในการศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิธีการพัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับชุมนุมอื่นๆ และระดับชั้นอื่น

3.2 ควรศึกษาค้นคว้า เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง พัฒนากิจกรรมชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับวิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนอื่น